

Η Εφημεριδούλα

Δεκέμβριος 2021

Τεύχος 304 35ος χρόνος

pinteris@hotmail.com

210 - 96 52 336

Εκδότης: Γιώργος Πιντέρης, Ph.D. Ψυχολόγος - Συγγραφέας

Ένα αδικημένο βιβλίο

Όσο θα υπάρχει ο κορονοϊός, δεν ξαναδίνω βιβλίο μου για έκδοση. Ο λόγος, είναι διότι το τελευταίο μου βιβλίο, που κυκλοφόρησε μαζί με την επιδημία, έχει περάσει σχεδόν απαρατήρητο με αποτέλεσμα ο εκδοτικός οίκος να προσπαθεί να το ...ξεφορτωθεί πουλώντας το με 5.50 ! Είναι ειρωνικό, αν σκεφτεί κανείς ότι ο τίτλος είναι «Η ψυχολογική πλευρά του χρήματος»!

Αν ήταν να βάλω έναν γενικό τίτλο σε ολόκληρο το μέχρι τώρα συγγραφικό μου έργο, θα ήταν «Πρακτικά εφαρμόσιμη ψυχολογία». Από το πρώτο μου βιβλίο (Αντιμετωπίζοντας το χωρισμό, 1982) μέχρι το τελευταίο (Από την ανασφάλεια στην αυτοπεποίθηση, 2020) το αντικείμενο είναι

το «πώς να»: Πώς να σταθείς στα πόδια σου όταν χωρίζεις, πώς να υποστηρίξεις τα δικαιώματά σου, πώς μπορείς με μια μικρή αλλαγή να φέρεις μια μεγάλη, πώς να βάλεις χαρά στη ζωή σου, πώς να σταματήσεις να σκέφτεσαι παράλογα, πώς να ξεπεράσεις τις ανασφάλειές σου, κ.λπ. Υπάρχουν και μερικά που εστιάζουν περισσότερο στο να εξηγήσουν διάφορα στοιχεία της συμπεριφοράς μας, όπως το «Ερωτας, αγάπη κι εξάρτηση» το «Εαυτέ μου σταμάτα να κατέβω» και μερικά άλλα, όμως είναι λίγα.

Έχοντας γράψει πάνω από 20 βιβλία με κεντρικό άξονα το «πώς να», αν μου ζητούσαν να τα κατατάξω σε μια κλίμακα χρησιμότητας, το «Η ψυχολογική πλευρά του χρήματος» θα ήταν στα τρία πρώτα! Το έργο αυτό είναι ταυτόχρονα, ένα βιβλίο οικονομικής αυτογνωσίας κι ένα εργαλείο που σε βοηθά να βάλεις μια τάξη στα οικονομικά σου. Ακόμα κι αν είσαι ένα άτομο με αυξημένη αυτογνωσία, για την οικονομική συμπεριφορά σου έχεις μια γενική εντύπωση. Όμως, δεν γνωρίζεις βασικά πράγματα, όπως για παράδειγμα, πέρα από τις υλικές και πρακτικές ανάγκες, ποιες συναισθηματικές ανάγκες επιδιώκεις να ικανοποιήσεις με το χρήμα;

Αξίζει να διαβάσω αυτό το βιβλίο;

Αν είσαι ικανοποιημένος από τον τρόπο που χειρίζεσαι τα οικονομικά σου, το βιβλίο αυτό σου είναι περιττό. Μπορείς να το διαβάσεις από ...εγκυκλοπαιδικό ενδιαφέρον, αν και θα πάλι, εκπλαγείς με κάποια από αυτά που θα μάθεις. Αν όμως δεν είσαι ικανοποιημένος με την οικονομική σου διαχείριση και τα οικονομικά σου είναι μια καθημερινή πηγή άγχους, τότε αυτό το βιβλίο σου είναι πολύ χρήσιμο. Για να καταλάβεις πόσο χρήσιμο είναι, θα σου περιγράψω τι περιλαμβάνει: Ξεκινάει με μια περιγραφή του χρήματος. Εξηγεί ότι η χρησιμότητά του είναι ότι μας δίνει τη δυνατότητα να αξιοποιήσουμε αλλά και να αποταμιεύσουμε δύο πράγματα που το καθένα από μόνο του δεν αποταμιεύεται: Το χρόνο και την ενέργεια.

Στη συνέχεια επισημαίνει ότι έχουμε μια διπλή αντίληψη για το χρήμα: Η μια είναι από τον τρόπο που βγάζουμε λεφτά οι ίδιοι (η οικονομική αντίληψη) και η άλλη από τα συναισθήματα που μας καλύπτει (η συναισθηματική αντίληψη).

Ακολουθεί το **πρώτο ερωτηματολόγιο** που μας βοηθά να βάλουμε σε προτεραιότητα τις έξι βασικές συναισθηματικές ανάγκες που επιδιώκουμε να ικανοποιήσουμε με το χρήμα. Όμως, οι ανάγκες αυτές επηρεάζονται σε κάποιο βαθμό και από την αντίληψη που είχαμε για το χρήμα όταν ήμασταν παιδιά. Αυτό είναι το **δεύτερο ερωτηματολόγιο** το οποίο αποτελείται από 18 ερωτήσεις με σκοπό να εντοπίσεις πώς είχες καταγράψει το χρήμα μέσα σου όταν ήσουν παιδί. Οι τρεις πρώτες από αυτές τις ερωτήσεις είναι:

1. Οι γονείς σου, σου έκαναν δώρα με μεγαλύτερη ευκολία από ότι σε αγκάλιαζαν ή σου έλεγαν καλά λόγια.
2. Οι γονείς σου σε αποθάρρυναν να δανείζεσαι πράγματα από τους φίλους, όπως μπάλες, παιχνίδια, μολύβια κ.λπ.

Δοκιμαστικός χωρισμός

Καλό θα ήταν, πριν αγοράσεις ένα διαμέρισμα, αν είναι εφικτό, να το νοικιάσεις πρώτα. Μόνο έτσι θα έχεις μια πλήρη εικόνα, όχι μόνο για τις αδυναμίες του διαμερίσματος, αλλά (πολύ σημαντικό) και για τους γείτονες. Φαντάζεσαι να είσαι σε μια πολυκατοικία που οι γείτονες δεν μπορούν να συνεννοηθούν για το καλοριφέρ;

Σήμερα, το να διαλέξει ένα ζευγάρι να συγκατοικήσει για ένα διάστημα πριν προχωρήσει σε μια πιο οριστική δέσμευση, όπως είναι ο γάμος, ακούγεται εντελώς λογικό. Γάμος χωρίς να έχει προηγηθεί συμβίωση στην καθημερινότητα, όχι στις διακοπές, είναι ...γουρούνι στο σακί.

Κάτι ανάλογο πιστεύω ότι ισχύει και για τα διαζύγια. Δεν μιλάω για γάμους διάρκειας δύο - τριών ετών χωρίς παιδιά που είναι αμελητέοι. Μιλάω για διαζύγια μετά από πέντε και βάλε χρόνια όπου υπάρχουν και παιδιά. Δηλαδή, στη φθορά που εκδηλώνεται τον έβδομο χρόνο ανάμεσα σε ζευγάρια που έχουν ένα παιδί έξι ετών. Σ' αυτή την περίπτωση το διαζύγιο οδηγεί από μια κατάσταση (γάμος) σε μια άλλη (χωρισμός) χωρίς καμία δοκιμαστική περίοδο.

Σίγουρα, τουλάχιστον ένας από τους δύο, πιστεύει ότι θα είναι καλύτερο γι' αυτόν/ην και για τα παιδιά να χωρίσει. Όμως, στην πραγματικότητα, αυτό δεν το γνωρίζει, *το υποθέτει*. Για του λόγου το αληθές, ρώτα δικηγόρους Οικογενειακού Δικαίου που έχουν ασχοληθεί με διαζύγια: Θα σου πουν ότι είναι συχνό το φαινόμενο να έχουν ασχοληθεί μ' ένα διαζύγιο για μεγάλο χρονικό διάστημα, όπου στο τέλος οι δυο τα ξαναβρίσκουν και, στις περισσότερες περιπτώσεις, ο δικηγόρος μένει απλήρωτος... Άσε που σε όλο αυτό το διάστημα αναγκάζεται να παίξει και τον ρόλο του ψυχολόγου.

3. Οι γονείς σου μετρούσαν τα χρήματα τους πολύ προσεκτικά. Καμιά φορά σε σημείο υπερβολής. Ακολουθεί ένα **τρίτο ερωτηματολόγιο** με θέμα «πώς αντιλαμβάνεσαι το χρήμα σαν ενήλικας». Αποτελείται από 24 ερωτήσεις που έχουν σα σκοπό να καταλάβεις κατά πόσο μέσα από το χρήμα επιδιώκεις την ασφάλεια, τη δράση, την αυτοεκτίμηση, τη δύναμη, την αγάπη κι την ελευθερία. Οι τρεις πρώτες από αυτές τις ερωτήσεις είναι:

1. *Ανησυχείς για τα λεφτά παραπάνω απ' όσο δικαιολογούν οι συνθήκες.*
 2. *Βρίσκεσαι διαρκώς σε κίνηση. Όταν δεν ασχολείσαι με κάτι, βαριέσαι.*
 3. *Συνήθως δίνεις μεγαλύτερα φιλοδωρήματα από τις πραγματικές σου οικονομικές δυνατότητες.*
- Στη συνέχεια εξετάζουμε τη συγκεκριμένη σχέση που έχει το χρήμα με κάθε μία από τις έξι αυτές συναισθηματικές ανάγκες.

Το **τέταρτο ερωτηματολόγιο** έχει σκοπό να εντοπίσει την οικονομική σου συμπεριφορά. Όχι τι λες ή τι πιστεύεις, αλλά τι κάνεις. Αποτελείται από 24 ερωτήσεις της μορφής

1. Με ποια από τις παρακάτω φράσεις συμφωνείς περισσότερο;

Φασούλι το φασούλι γεμίζει το σακούλι.

Τίποτα δεν πετυχαίνει τόσο, όσο η ίδια η επιτυχία.

Ξόδεψε τα λεφτά σου τώρα. Δεν θα τα πάρεις μαζί σου.

Πότε μην μπερδεύεις την δουλειά με τη διασκέδαση.

2. Έχεις πάει διακοπές σ' ένα νησί και κερδίζεις στο casino που υπάρχει εκεί το μισθό 1 εβδομάδας. Τι κάνεις;

Τα δεσμεύεις σε μια τράπεζα για να μην τα ξοδέψεις.

Ποντάρεις όλα τα κέρδη στο επόμενο στοίχημα.

Βάζεις στην άκρη τα αρχικά σου χρήματα και τζογάρεις τα κέρδη.

Τα ξοδεύεις εδώ κι εκεί όσο βρίσκεσαι στο νησί.

Οι απαντήσεις σε αυτό το ερωτηματολόγιο σε βοηθάν να βρεις **το οικονομικό σου στιλ**. Είσαι **καταναλωτικός, σκεπτικιστής, ενθουσιώδης ή υποτονικός**; Οι τέσσερις αυτές κατηγορίες οδηγούν σε δώδεκα διαφορετικά στιλ διαχείρισης των οικονομικών.

Όμως, το ποιο σημαντικό θέμα του βιβλίου έχει να κάνει με τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στο χρήμα και στην ποιότητα ζωής. Όλοι οι άνθρωποι βάζουμε ένα από τα δύο σε πρώτη προτεραιότητα. Αυτό φαίνεται από αυτά που κάνουμε. Δηλαδή, κάποιοι προκειμένου ν' αυξήσουν τον πλούτο τους, ζουν μια ποιότητα ζωής πολύ κατώτερη από αυτή που τους επιτρέπει η οικονομική τους κατάσταση. Κάποιοι άλλοι, δυστυχώς λιγότεροι, προτιμάν να έχουν μια καλή ποιότητα ζωής από το ν' αυξήσουν το εισόδημά τους. Σ' αυτούς τους ανθρώπους συναντάμε συχνότερα σχέσεις καλής ποιότητας.

Διαζύγιο και παγίδες αν έχεις παιδιά.

Οι γονείς δίνουν τον τόνο.

Σ' ένα χωρισμό, τα παιδιά επηρεάζονται περισσότερο από αυτά που βλέπουν και ακούν, παρά από αυτά που τους λένε οι εμπλεκόμενοι. Συνεπώς, το κλίμα μέσα στο οποίο θα βιώσουν το χωρισμό, εξαρτάται από τη φάση στην οποία βρίσκεται η σχέση των γονιών τους εκείνη την εποχή. Βέβαια, κάθε χωρισμός έχει το δικό του προφίλ. Όμως για να μιλήσουμε όσο πιο συγκεκριμένα μπορούμε θα χρειαστεί να πάρουμε δύο εκδοχές:

Η πρώτη, είναι όταν και οι δύο επιθυμούν το χωρισμό. Η δεύτερη, είναι τον χωρισμό τον θέλει μόνο ο ένας. Στη δεύτερη περίπτωση υπάρχει ένας που φεύγει κι ένας που ...τον φεύγουνε. Για παράδειγμα, αφού έχουν εκσφενδονίσει ο ένας στον άλλον ένα σωρό βρισιές και άλλα αντικείμενα, ο ένας από τους δυο βροντάει την εξώπορτα πίσω του και αυτή είναι η τελευταία φορά που βλέπουν τα παιδιά τους γονείς τους μαζί.

Ο εγκαταλειπόμενος εκτός από στεναχώρια και πόνο, έχει και μπόλικο θυμό. Σ' αυτή την περίπτωση, τα παιδιά βρίσκονται σε πολύ δύσκολη θέση. Και αν είναι κοντά σε ηλικία (πέντε και επτά) έχουν τουλάχιστον το ένα το άλλο. Αν είναι όμως ένα μοναχοπαιδί, τα ζει όλα χωρίς ένα αδελφάκι με το οποίο να τα μοιράζονται.

Τα περισσότερα παιδιά θέλουν τους γονείς τους μαζί. Όμως, αν βρεθούν σ' ένα διαζύγιο όπου το κλίμα είναι πολεμικό από την αρχή, εκ των πραγμάτων μπορεί να υποχρεωθούν να πάρουν κάποια θέση. Στο θέμα αυτό θα επανέλθουμε όταν θα μιλήσουμε για το «τι πιστεύ-

ει το παιδί για τον χωρισμό των γονιών του».

Πάμε τώρα στην πρώτη περίπτωση, όπου οι γονείς αποφασίζουν να μιλήσουν στο παιδί ή στα παιδιά για το διαζύγιο. Σ' αυτή την περίπτωση, η εικόνα που θα δημιουργήσουν τα παιδιά για το διαζύγιο και οι συναισθηματικές τους αντιδράσεις δεν θα επηρεαστούν τόσο από αυτά που θα τους πουν οι γονείς τους εκείνη τη στιγμή, όσο από τον τρόπο που θα μιλήσουν.

Στο σημείο αυτό ανοίγω μια παρένθεση. Τα παιδιά έχουν την ικανότητα από τριών ετών και πάνω να διαβάζουν το πρόσωπο των γονιών τους σαν ανοιχτό βιβλίο. Έτσι, έχουν πάρει το μήνυμα, πριν καλά – καλά προλάβουν να μιλήσουν οι γονείς. Αν το κλίμα είναι πένθιμο, ό,τι και να τους πεις το αντιλαμβάνονται σαν πένθος. Θα με ρωτήσεις ποιος είναι ο «σωστός» τρόπος; Επειδή δεν έχω βρεθεί ποτέ σε μια τέ-

Θα εξετάσουμε αυτό που γίνεται συνήθως, που είναι «από το γάμο στο διαζύγιο». Θα πάρουμε μάλιστα μια «ιδανική» περίπτωση όπου θέλουν και οι δύο να χωρίσουν χωρίς να υπάρχει ανάμεσά τους «πόλεμος». Σ' αυτή την περίπτωση θα πρότεινα αντί να προχωρήσουν στο χωρισμό και το διαζύγιο, να δοκιμάζαν πρώτα τη διακοπή της μόνιμης συμβίωσης. Δηλαδή, αντί να χωρίσουν οριστικά, να νοικιάσει σε κοντινή απόσταση ο πατέρας ένα διαμέρισμα για ένα χρονικό διάστημα, και να μένει εκεί. Βέβαια, στο διαμέρισμα αυτό θα έχουν και τα παιδιά ένα δικό τους χώρο όπου θα μπορούν κάποιες βραδιές να διανυκτερεύσουν εκεί. Παράλληλα, θα μπορεί ο πατέρας μια με δυο φορές την εβδομάδα να τρώει με την οικογένεια.

Ο δοκιμαστικός χωρισμός (που είναι ακόμα καλύτερα να τον ονομάσουμε *διακοπή της μόνιμης συμβίωσης*) έχει πολλά πλεονεκτήματα σε σύγκριση με τον οριστικό χωρισμό. Υπενθυμίζω ότι μιλάμε για γάμους που έχουν μεν τελματώσει αλλά ζουν σχετικά αρμονικά. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο χωρισμός είναι για τα παιδιά «κεραυνός εν αιθρία» διότι δεν έχουν προϋπάρξει καυγάδες που να τα ...προετοιμάσουν ψυχολογικά.

Το πρώτο κέρδος είναι ότι τα παιδιά αποφεύγουν ένα σοκ το οποίο μπορεί εκ των υστέρων ν' αποδειχθεί κοροϊδιστικό. Είναι ένα πράγμα, ν' ανακοινώνεις στα παιδιά «η μαμά και μπαμπάς χωρίζουν» και εντελώς άλλο πράγμα να πεις «παιδιά, χρειάζομαστε ένα δεύτερο σπίτι για να ανανεωθούμε». Με αυτή την ανακοίνωση τα παιδιά δεν βιώνουν κανέναν χωρισμό. Άσε που μπορεί να ενθουσιαστούν στην ιδέα ότι θα έχουν κι εκείνα ένα δικό τους χώρο.

Ένα δεύτερο κέρδος του δοκιμαστικού χωρισμού, είναι ότι μειώνονται τα έξοδα. Αν ο χωρισμός είναι οριστικός, ούτως ή άλλως αυτός που θα φύγει (συνήθως ο πατέρας) θα έχει κάποια έξοδα για να μετακομίσει και να νοικιάσει ένα διαμέρισμα. Η διαφορά είναι ότι στον εξοπλισμό αυτού του διαμερίσματος μπορεί να χρησιμοποιήσει και πράγματα από το υπάρχον σπίτι. Άλλωστε, αφού η σχέση με τη σύζυγό του είναι καλή, θα μπορούσε κι εκείνη να τον βοηθήσει με το νέο διαμέρισμα.

Ένα τρίτο κέρδος είναι ότι αποφεύγονται τα πρόωρα έξοδα δικηγόρων. Αν περάσει καιρός και φτάσει η μέρα που ένας από τους δύο ζητήσει διαζύγιο, η απόφαση αυτή θα είναι μετά από ώριμη σκέψη, οπότε τότε τα έξοδα είναι αναπόφευκτα.

Υπάρχει όμως και μια άλλη εκδοχή: Η διακοπή της μόνιμης συμβίωσης να λειτουργήσει σαν ανανεωτικός μηχανισμός για το ζευγάρι. Καθώς περνάν οι μέρες, και χωρίς τη φθορά της καθημερινής συμβίωσης, μπορεί ν' αρχίσουν να επανέρχονται τα θετικά συναισθήματα του ενός για τον άλλον και τελικά ο γάμος να επιβιώσει.

Αλλά, ακόμα κι αν η διακοπή της συμβίωσης οδηγήσει σε σταδιακή απομάκρυνση του ενός συζύγου από τον άλλον ο χωρισμός θα έρθει ομαλά και τα παιδιά θα είναι ήδη προσαρμοσμένα.

COOLMATTERTECHS

Υποστήριξη Υπολογιστών

6931 251 421

τοια θέση, η απάντηση είναι «δεν ξέρω». Πιστεύω όμως πως κάτι έχω να πω: Το δίχως άλλο ένας χωρισμός είναι δυσάρεστο γεγονός. Άλλο όμως δυσάρεστο και άλλο καταστροφικό. Οι γονείς έχουν επίγνωση ότι το γεγονός είναι δυσάρεστο και σαν τέτοιο θα το παρουσιάσουν. Αν όμως την ώρα εκείνη, τους ...πάρουν τα ζουμιά, ό,τι και να πεις στα παιδιά από εκεί και πέρα, είναι απλώς θόρυβος στ' αυτιά τους.

Τι νομίζει το παιδί για το διαζύγιο

Ο ψυχίατρος Alfred Adler έλεγε πως τα παιδιά είναι εξαιρετικοί παρατηρητές, αλλά τα συμπεράσματα που βγάζουν από τις παρατηρήσεις τους είναι συχνά λανθασμένα. Τις περισσότερες φορές, κανένας από τους δύο γονείς δεν γνωρίζει τι ακριβώς πιστεύει το παιδί για το διαζύγιο των γονιών του. Αυτό που συνήθως γίνεται, είναι ένας από τους δύο γονείς να πιστεύει ότι το παιδί έχει καταγράψει αυτή την εμπειρία όπως και ο ίδιος ή όπως του την έχει μεταφέρει ο άλλος γονιός. Όμως αυτή η πεποίθηση είναι μόνο μια υπόθεση που κάνει ο γονιός η οποία μπορεί ν' απέχει πολύ από την πραγματικότητα.

Το παιδί, όταν δεν έχει όλες τις πληροφορίες που θέλει, αυτά που δεν γνωρίζει τα συμπληρώνει με τη φαντασία του και συνήθως αυτά που φαντάζεται είναι πολύ χειρότερα από την πραγματικότητα. Για παράδειγμα, μπορεί να πιστεύει ότι από δω και πέρα θα έχει μόνον έναν γονιό. Ή να πιστεύει ότι ο πατέρας του, έφυγε επειδή ήταν ...κακό παιδί. Δεν μπορείς να ξέρεις τι έχει το παιδί μέσα στο κεφάλι του αν δεν συζητήσεις μαζί του. Και εδώ είναι μια παγίδα στην οποία πέφτουν συχνά οι ενήλικες (μαμάδες, μπαμπάδες, παππούδες, γιαγιάδες, θείες κ.λπ.) όταν βρεθούν μ' ένα παιδί που οι γονείς του χωρίζουν. Αντί να το ακούσουν, αρχίζουν τις παρηγορίες και τα ...κρηγύματα. Αυτό που χρειάζεται εκείνη την ώρα είναι «να διαγώσεις τη γλώσσα σου και ν' ανοίξεις τ' αυτιά σου». Μ' άλλα λόγια να λες κάπου - κάπου ένα .. μχμ, να κουνάς κάπου - κάπου καταφατικά το κεφάλι κι αν πεις κάτι, πες τι κατάλαβες να σου λέει. Θα εκπλαγείς πόσα θα μάθεις με αυτή την τακτική.

Η ...πονεμένη ιστορία της ζωής σου.

Ένα συναφές θέμα με το προηγούμενο: Όταν έρχεται το παιδί και σε ρωτάει κάτι για το διαζύγιο, απάντα μόνο σ' αυτό που σε ρωτάει. Τις πιο πολλές φορές μόλις πάρει την απάντηση φεύγει και ασχολείται με τις δραστηριότητές του. Αν έχει κι άλλη ερώτηση θα σου την κάνει. Ένα μικρό παράδειγμα:

Έρχεται εκεί που κάθεσαι και σε ρωτάει:

- Πού μένει τώρα ο μπαμπάς;
- Στη γιαγιά.
- Δηλαδή θα μπορούμε να τον βλέπουμε;
- Και βέβαια! Η γιαγιά σας αγαπάει.

Στο σημείο αυτό, μπορεί το παιδί να καλύφθηκε και να πάει ...από εκεί που ήρθε. Αν έχει κάτι άλλο να ρωτήσει, θα το κάνει. Δεν χρειάζεται για ν' απαντήσεις στην ερώτηση «που είναι τώρα ο μπαμπάς» ν' αρχίσεις να λες στο παιδί την ...πονεμένη ιστορία της ζωής σου.

Μεταφορέας πληροφοριών

Είναι φυσικό στο πρώτο διάστημα ενός χωρισμού, ένας μεγάλος πειρασμός είναι να γνωρίζεις ο ένας τι κάνει ο άλλος. Τις πιο πολλές φο-

ρές η καλύτερη πηγή για να μάθει τι κάνει ο άλλος είναι το παιδί. Ερωτήσεις της μορφής «πού πήγατε, τι κάνατε, ποιος ήταν εκεί» κ.λπ. βάζουν το παιδί σε δύσκολη θέση. Από τη δική του σκοπιά, φοβάται πως αν δεν σου απαντήσει, θα νομίσεις ότι έχει πάρει τη θέση του άλλου γονιού και θα πάψεις να το αγαπάς. Για να μη συμβεί αυτό, σου απαντάει. Όμως, απαντώντας σου, νιώθει ότι προδίδει την άλλη πλευρά. Μπορεί αυτό να μην το αντιλαμβάνεται σαν προδοσία ή ενοχές, αλλά το βλέπεις που μ' αυτές τις ερωτήσεις νιώθει άβολα. Αν μάλιστα το φαινόμενο αυτό γίνεται και από τις δύο πλευρές, τότε το παιδί μαθαίνει πως, προκειμένου να διατηρήσει την εύνοια των γονιών του πρέπει να γίνει πληροφοριοδότης.

Μια άλλη παραλλαγή του ίδιου φαινομένου είναι κι αυτή: Το παιδί, δεν είναι σίγουρο αν ο γονιός που έφυγε εξακολουθεί να το αγαπά. Έτσι, με την πρώτη ευκαιρία που θα βρεθεί μαζί του, προκειμένου να γίνει αρεστό αρχίζει να λέει «χαρτί και καλαμάρι» τι γίνεται από την άλλη πλευρά. Αν ο γονιός ή ένας άλλος ενήλικας δεν του εξηγήσει πως αυτό που κάνει δεν είναι «σωστό» και μάλιστα εκμεταλλεύει το παιδί για πληροφορίες, τότε άθελά του μετατρέπεται το παιδί σε σπιούνο.

Μέσο επικοινωνίας

Η μία πλευρά χρησιμοποιεί το παιδί για να μεταφέρει μηνύματα στην άλλη. Αν αυτό το κάνουν και οι δύο πλευρές, δεν αντιλαμβάνονται πόση δύναμη δίνουν στο παιδί, διότι το παιδί τα μεταφέρει όπως τα καταλαβαίνει το ίδιο. Από την άλλη, όταν ο ένας γονιός ακούει το παιδί να του λέει «μεγαλίστικες εκφράσεις» που δείχνουν ότι κάποιος από την άλλη πλευρά το ...ορμηγνέει όπως λέμε. Αυτή η τακτική οδηγεί σταδιακά τον έναν ή και τους δύο γονείς να χάσουν την εμπιστοσύνη τους στο παιδί.

Πεδίο μάχης

Επειδή είσαι θυμωμένος/η με τον/την «τέως» προσπαθείς να κερδίσεις το παιδί συναισθηματικά. Δηλαδή το πιέζεις να είναι πιο κοντά σου συναισθηματικά απ' ό,τι με τον άλλο γονιό. Έτσι βάζει καθένα σας το παιδί σε θέση που ό,τι και να κάνει χάνει. Τσακώνεται ο πατέρας με τη μάνα και σαν αντίποινα δεν πάει να πάρει το παιδί.

Με τους εφήβους το πράγμα αλλάζει. Οι επτά στους δέκα, όταν αντιληφθούν ότι έχουν γίνει το πεδίο της μάχης για τους γονείς τους, το εκ-

Συνεδρίες μέσω Skype

Πληροφορίες

pinteris@hotmail.com

210-96 52 336

ProgressNet

- ▶ Κατασκευή ιστοσελίδων & e-shop
- ▶ Ανάπτυξη Web - Mobile εφαρμογών
- ▶ Ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων

www.progressnet.gr 211 18 28 724

μεταλλεύονται. Η νοοτροπία είναι «τι μπορώ να βγάλω εγώ από αυτό;». Για παράδειγμα, έβλεπα κάποτε μια έφηβο 16 ετών που οι γονείς της είχαν μπλέξει σ' αυτό ανταγωνιστικό παιχνίδι. Όταν τη ρώτησα πώς νιώθει με το χωρισμό μου απάντησε «ζωή και κότα: Πριν χωρίσουν είχαμε στο σπίτι καθημερινούς καυγάδες και κανένας τους δε μου έδινε σημασία. Τώρα, ο καθένας προσπαθεί να μου φέρει καλύτερα από τον άλλον και να μου προσφέρει καλύτερα από τον άλλον. Έτσι, έχω βρει ένα κόλπο. Λέω: Ευχαριστώ, αλλά τα παπούτσια που μου πήρε ο μπαμπάς είναι καλύτερα. Ή όποτε βγαίνω με τον έναν, στο τέλος λέω 'όμορφα περάσαμε, αλλά με τον/την μπαμπά/μαμά, περνάω καλύτερα».

9ος Χρόνος !

Κάθε Τετάρτη 11:00 π.μ.

ακούτε ζωντανά

από το διαδίκτυο

την εκπομπή

Χαβαλές & Επιστήμη

με τη Μαρίτα Μυρωνάκη

και τον Γιώργο Πιντέρη.

Ψυχολογικά θέματα

με αφορμή

την επικαιρότητα. Σάββατο επανάληψη. Πατήστε εδώ:

<https://onlineradiobox.com/gr/kentrokardias95/?cs=gr.kentrokardias95&played=1>

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΜΙΚΡΩΝ
ΖΩΩΝ

ΝΙΚΟΣ Α. ΠΑΡΑΓΥΙΟΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ Α.Π.Θ.

ΚΑΘΗΜ.: 10:00 π.μ. - 01:00 μ.μ.
& 05:30 μ.μ. - 08:30 μ.μ.
ΣΑΒΒΑΤΟ: 10:00 π.μ. - 01:00 μ.μ.

ΦΟΙΒΗΣ 46 - ΓΛΥΦΑΔΑ
ΤΗΛ. ΙΑΤΡ.: 210 89 46 233
ΚΙΝ.: 6932 232 593

paragiosn@yahoo.gr
www.vetcure.gr

Ο Πούτιν και το αέριο

Πόσο μυαλό θέλει ώστε να μην εμπιστευτείς το λύκο να φυλάει τα πρόβατα; Βασίστηκε η βόρεια Ευρώπη για φυσικό αέριο στη Ρωσία μέσω του αγωγού North Stream 2 που αρχικά φτάνει στη Γερμανία και από διανέμεται σε κάποιες χώρες της βόρειας Ευρώπης. Βασίστηκε δηλαδή, σ' αυτή τη ...υυφίτσα τον Πούτιν και τώρα έσφιξε τις στρόφιγγες και τους χορεύει στο ταψί. Η μόνη τους ελπίδα ένας πολύ ήπιος χειμώνας, αλλά αυτό ακούγεται σαν ανέκδοτο. Το θέμα έχει και μία αστεία πλευρά: Η Ευρώπη παρακαλάει τον Πούτιν για φυσικό αέριο και αυτός τους δίνει τα δικά του αέρια...

Νοσοκομεία που ...νοσούν

Πριν δύο εβδομάδες, ένας πολύ κοντινός μας άνθρωπος (σκεπτικιστής όσον αφορά το εμβόλιο) νόσησε από κορονοϊό και νοσηλεύεται ακόμα. Αρχικά, βρέθηκε στο Αττικό νοσοκομείο. Το άτομο που τον συνόδευσε, αγανάκτησε με την ανοργανωσιά και την προχειρότητα που υπήρχε. Ασθενείς και συνοδοί να περιμένουν με τις ώρες στους διαδρόμους χωρίς να γνωρίζουν τι περιμένουν και τι πρέπει να κάνουν. Η συνοδός αγανάκτησε και ζήτησε να δει, όχι γιατρό, αλλά τον διευθυντή του τμήματος. Από κει και πέρα, με την παρέμβαση του διευθυντού, τα πράγματα διορθώθηκαν. Τον ασθενή δεν τον κράτησαν και επέστρεψε στο σπίτι του. Η εντύπωση που έμεινε από αυτή την επίσκεψη είναι ό,τι το Αττικό νοσοκομείο είναι πολύ κακά οργανωμένο, τουλάχιστο στις εφημερίες.

Δυστυχώς, ο ασθενής έπρεπε σε δύο μέρες να νοσηλευτεί ξανά. Αυτό δεν έχει να κάνει με κακή οργάνωση, αλλά με ανακριβή διάγνωση της κατάστασης. Εφημέρευε το Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Νίκαιας. Και αυτή τη φορά, τον συνόδευσε το ίδιο άτομο, το οποίο πήγε προετοιμασμένο να συναντήσει και πάλι το χάος. Όμως, τα πράγματα ήταν εντελώς διαφορετικά. Τα πάντα λειτουργούσαν ρολόι. Γιατροί πρόθυμοι να ενημερώσουν τους ασθενείς αλλά και τους συγγενείς τους. Γραφείο εξυπηρέτησης που πραγματικά εξυπηρετούσε. Μια εντελώς διαφορετική εικόνα.

Τα γράφω αυτά, διότι οι περισσότεροι θεωρούμε «καλό νοσοκομείο» εκείνο που έχει τους «καλούς» γιατρούς. Βέβαια, αυτός είναι πολύ σημαντικός παράγοντας αλλά φαίνεται πως εξίσου σημαντικό είναι η διεύθυνση και το διοικητικό προσωπικό. Αν αυτό λειτουργεί όπως λειτουργούσε το Αττικό στην εφημερία, τότε δεν είναι μόνον επιβαρυντικό για τους ασθενείς αλλά δυσκολεύει και το έργο των γιατρών.

Η ακούσια επιβράβευση

Μια μητέρα ενός πεντάχρονου κουβεντιάζει με μια φίλη της. Λίγο πιο πέρα είναι ο πιτσιρικάς καθισμένος στο χαλί και παίζει με κάτι κατασκευές. Κάποια στιγμή σηκώνεται, πηγαίνει δίπλα στη μητέρα του και της λέει «μαμά» Το αγνοεί. Της ξαναλέει «μαμά». Πάλι τον αγνοεί. Αφού έγινε αυτό δυο - τρεις φορές ακόμα, για να τραβήξει την προσοχή της, φώναξε δυνατά «μαμά». Εκείνη την ώρα, γυρίζει και του λέει «τι φωνάζεις»; Έχει την εντύπωση πως με αυτό που του λέει τον αποτρέπει από το να φωνάξει. Όμως, με την πράξη της, δίνει του παιδιού αυτό που ζητούσε, δηλαδή την προσοχή της. Όση ώρα του μιλούσε με κανονική φωνή τον αγνοούσε. Μόλις φώναξε, ασχολήθηκε μαζί του. Μ' άλλα λόγια, με τις πράξεις της τον διδάσκει πως για να τραβήξει την προσοχή της πρέπει να φωνάξει.

Το φαινόμενο αυτό ονομάζεται *ακούσια επιβράβευση*. Επιβράβευση είναι όταν σου φέρει καλό βαθμό στα μαθηματικά να πάτε μαζί για παγωτό. Ακούσια επιβράβευση είναι κάθε φορά που σου φέρνει κακούς βαθμούς να τον πηγαίνεις για παγωτό για να ξεπεράσει τον καημό του... Μάλιστα, αν η επιβράβευση είναι προς την αντίθετη κατεύθυνση ονομάζεται *ακούσια αρνητική επιβράβευση*. Ένα παράδειγμα:

Όλοι λίγο - πολύ γνωρίζουμε οικογένειες όπου ένα «παιδί» έχει φτάσει 25 χρονών και βάλει και εξακολουθεί να ζει με την οικογένεια. Μάλιστα τις περισσότερες φορές υπάρχει κάποια δικαιολογία για την τεμπελιά. Ανθολόγιο δικαιολογιών.

- Είναι στο τελευταίο έτος και ετοιμάζει τη διπλωματική του. (Χρωστάει όλα τα μαθήματα).
- Δύσκολα βρίσκεις δουλειά άμα είσαι δασκάλα χορού. (Ψάχνει για δουλειά εδώ και πέντε χρόνια, αλλά μόνο τέτοια δουλειά. Η δασκάλα χορού ή τίποτα, δηλαδή τεμπέλα).
- Έχει κάνει τα χαρτιά του και περιμένει την επετηρίδα. (Στο μεταξύ ...ζύνεται).
- Είναι σκηνοθέτης και ψάχνει για παραγωγό.

Ξέρετε πόσο δύσκολα είναι τα πράγματα για τους καλλιτέχνες σήμερα. (Μιλάμε για ένα 40 χρονών ακαμάτη που ...ψάχνει για παραγωγό ενώ στο μεταξύ τρώει τα λεφτά της μάνας του). Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις υπάρχουν κάποιες «συμπτώσεις»:

1. Το άτομο δεν έχει να σκεφτεί τίποτα για τα στοιχειώδη. Τα φαγητά γίνονται και σεβίρονται από μόνα τους, τα ρούχα πλένονται και σιδερώνονται μόνα τους, τα κρεβάτια στρώνονται μόνα τους, κ.λπ.

2. Οι λογαριασμοί πληρώνονται μόνοι τους.

3. Το άτομο διαθέτει μεταφορικό μέσο, δικό του ή οικογενειακό.

4. Έχει χαρτζιλίκι από την οικογένεια. Μερικοί έχουν και πιστωτική κάρτα.

Τι είναι όλα αυτά; Μια *ακούσια αρνητική επιβράβευση*. Τι θέλεις; Θέλεις αυτό που είναι τώρα να συνεχίσει να είναι έτσι. Μάλλον όχι, εκτός αν αυτός είναι ένας τρόπος να μη μείνεις μόνος στα γεράματα. Αν δεν είναι αυτός ο στόχος σου, έχε υπόψη σου ότι υπό το στόχο επιβραβεύεις.

Το μοντέλο της Σιγκαπούρης

Στην περίπτωση που αρνηθείς να εμβολιαστείς και στη συνέχεια νοσήσεις από κορονοϊό ποιος χρεώνεται τα έξοδα της νοσηλείας σου; Το κράτος. Δηλαδή οι φορολογούμενοι. Μ' άλλα λόγια αν σαν επίσημο κράτος λες του άλλου «αν δεν θέλεις μην εμβολιαστείς και αν αρρωστήσεις, αναλαμβάνω εγώ τα έξοδα». Αυτή είναι μια κραυγαλέα ακούσια αρνητική επιβράβευση.

Στη Σιγκαπούρη εφάρμοσαν μια άλλη τακτική για να αποθαρρύνουν τους μη εμβολιασμένους: Αν νοσήσεις από κορονοϊό τα έξοδα της νοσηλείας τα χρεώνεται εσύ. Στην Ελλάδα μια κοινή ΜΕΘ κοστίζει από 2000 την ημέρα και πάνω. Δεν ξέρω πόσο κοστίζει τη Σιγκαπούρη, αλλά σε όλες τις χώρες οι ΜΕΘ είναι ακριβές.

Αναρωτιέμαι: Ενώ το μοντέλο της Σιγκαπούρης εφαρμόζεται εδώ κι ένα μήνα περίπου, δεν γνωρίζω καμία ευρωπαϊκή χώρα που να το έχει υιοθετήσει. Γιατί άραγε; Είναι θέμα ψηφοφόρων; Δεν νομίζω. Ανθρωπίνων δικαιωμάτων; «Αόρατων» συμφερόντων; Ίσως, αν είσαι παρανοϊκός...

Πώς θα επιδρούσε άραγε ένα τέτοιο μέτρο σε σχέση με του εμβολιασμούς στη χώρα μας; Τι θα εύρισκε να πει η αντιπολίτευση; Μια πιο ήπια εφαρμογή είναι ο ανεμβολίαστος να πληρώνει το 50% των εξόδων νοσηλείας. Θα μου πεις, κι αν είναι άπορος; Η ζωή είναι το ύψιστο αγαθό.

Για άλλες Εφημεριδούλες
και άλλα πολλά, πατήστε

<https://www.pinteris.gr>